

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ

©2025 РУДАКОВА С. Г., ЩЕТІНІНА Л. В., РУДАКОВ О. Г., ЛЕОНОВА Л. І.

УДК 658.004.4
JEL: H56; J53; L86

Рудакова С. Г., Щетініна Л. В., Рудаков О. Г., Леонова Л. І. Використання цифрових технологій для вдосконалення державної політики у сфері військового обліку

У статті досліджується вплив цифровізації на вдосконалення державної політики та практики військового обліку в Україні. В умовах сучасних викликів, пов'язаних зі збройною агресією проти України, питання ефективності військового обліку набуває стратегічного значення для забезпечення національної безпеки. Автори акцентують увагу на впровадженні електронного Єдиного державного реєстру «Оберіг», що став ключовим етапом у трансформації цієї сфери. У роботі проведено аналіз чинної нормативно-правової бази, висвітлено основні проблеми ведення військового обліку на підприємствах, серед яких: дублювання функцій, надмірне бюрократичне навантаження та недостатній рівень захисту державних реєстрів. На основі аналізу запропоновано вдосконалення законодавства щодо реформування системи військового обліку, зниження бюрократичного навантаження, автоматизації облікових процесів, у тому числі з використанням засобів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг «Дія», та підвищення їхньої безпеки. Особлива увага приділена міжнародному досвіду, що свідчить про можливість спрощення процедур через переклад відповідальності за оновлення військових даних з підприємств на працівників. В Україні натомість наявна система створює додаткові труднощі для бізнесу, особливо під час мобілізації. Запропоновані рішення передбачають скасування обов'язкової вимоги підприємств вести військовий облік, удосконалення механізмів бронювання військовозовов'язаних і забезпечення захисту даних. Це сприятиме оптимізації процесів, зниженню ризиків та підвищенню мобілізаційної готовності країни. Впровадження запропонованих заходів дозволить створити сучасну систему військового обліку, орієнтовану на ефективність та безпеку, що стане важливим кроком до зміцнення обороноздатності та економічної стабільності України.

Ключові слова: військовий облік, цифрові технології, державна політика, державний реєстр, критичність підприємства, мобілізація, бронювання.
Табл.: 2. **Бібл.:** 8.

Рудакова Світлана Григорівна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри соціоекономіки та управління персоналом, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (просп. Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: svetlana.rudakova.home@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0623-6140>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-7671-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220080461>

Щетініна Людмила Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціоекономіки та управління персоналом, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (просп. Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: sludval@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1519-0647>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-7196-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223372285>

Рудаков Олександр Геннадійович – кандидат економічних наук, генеральний директор ТОВ «Рейл Лоджистікс» (вул. Ділова, 5, Київ, 03150, Україна)

E-mail: orudakov@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9001-5326>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58036484400>

Леонова Лариса Іванівна – студентка, кафедра соціоекономіки та управління персоналом, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (просп. Берестейський, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: mrs.larisaleonova@gmail.com

UDC 658.004.4
JEL: H56; J53; L86

Rudakova S. H., Shchetinina L. V., Rudakov O. H., Leonova L. I. Using Digital Technologies to Improve State Policy in the Field of Military Accounting

The article examines the impact of digitalization on the improvement of State policy and military accounting practices in Ukraine. In the context of modern challenges related to armed aggression against Ukraine, the issue of the efficiency of military accounting assumes strategic importance for ensuring national security. The authors emphasize the implementation of the electronic Unified State Register «Oberih», which has become a key stage in the transformation of this area. The work analyzes the current regulatory framework, highlighting the main problems of military accounting in enterprises, including: duplication of functions, excessive bureaucratic burden, and insufficient level of protection of State registers. Based on the analysis, improvements to legislation regarding the reform of the military accounting system, reduction of bureaucratic burden, automation of accounting processes, including the use of the Unified State Web Portal of Electronic Services «Diia», and enhancement of their security are proposed. Particular attention is paid to international experience, which indicates the possibility of simplifying procedures by transferring the responsibility for updating military data from enterprises to employees. In Ukraine, however, the existing system creates additional difficulties for businesses, especially during mobilization. The proposed solutions involve the abolition of the mandatory requirement for enterprises to maintain military records, the improvement of mechanisms for reserving military personnel, and ensuring data protection. This will contribute to the optimization of processes, reduction of risks, and enhancement of the country's mobilization readiness. The implementation of the proposed measures

will allow for the creation of a modern military accounting system focused on efficiency and security, which will be an important step towards strengthening Ukraine's defense capability and economic stability.

Keywords: military accounting, digital technologies, State policy, State register, enterprise criticality, mobilization, reservation.

Tabl.: 2. **Bibl.:** 8.

Rudakova Svitlana H. – PhD (Engineering), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Socio-Economics and Personnel Management, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (54/1 Beresteiskyi Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: svetlana.rudakova.home@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0623-6140>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-7671-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57220080461>

Shchetinina Liudmyla V. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Socio-Economics and Personnel Management, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (54/1 Beresteiskyi Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: sludval@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1519-0647>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-7196-2018>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57223372285>

Rudakov Oleksandr H. – PhD (Economics), Chief Executive Officer, Rail Logistics LLC (5 Dilova Str., Kyiv, 03150, Ukraine)

E-mail: orudakov@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9001-5326>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58036484400>

Leonova Larisa I. – Student, Department of Socio-Economics and Personnel Management, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman (54/1 Beresteiskyi Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: mrs.larisaleonova@gmail.com

Військовий облік є ключовим елементом національної безпеки України. Сучасні виклики, зокрема повномасштабне вторгнення Росії, загострили питання його ефективної організації. Впровадження цифрових технологій та реформування нормативно-правової бази стають основою для трансформації цієї системи. Проте значне бюрократичне навантаження на підприємства та недосконалість наявних процесів вимагають комплексного перегляду підходів до військового обліку.

У працях вітчизняних науковців значна увага приділена саме військовому обліку та важливості його проведення в рамках українських підприємств. Перчук О. В., Артюх О. О. у своїй праці наголошують на ключовій ролі менеджерів з персоналу в чіткому дотриманні правил проведення такого обліку в організації [2]. Копчикова І. В., Кудирко О. М., Коцеруба Н. В. визначають поняття «військового обліку» як комплексну систему заходів, що спрямована на систематичний збір, обробку, зберігання та використання інформації про призовників, військовозобов'язаних і резервістів з метою забезпечення мобілізаційної готовності країни [3]. Тищенко О. В., Черноус С. М., Дунаєвська Л. Г. визначають військовий облік як складну систему, яка забезпечує ефективне функціонування збройних сил і мобілізаційну готовність держави [4]. Дослідниця Панова І. В. під військовим обліком розуміє систематизований збір, обробку, зберігання та використання даних про фізичних осіб, які підлягають військовому обов'язку, з метою забезпечення комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань [5].

У наукових працях зарубіжних дослідників відзначається поновлення військової служби в європейських країнах, яке набуло актуальності внаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну та анексії українського Криму, що змусило цивілізовані країни світу відновлювати та посилювати власну обороноздатність. Характеристику мобілізаційних систем у зарубіжних країнах наведено в *табл. 1*. Військова служба стає обов'язковою в європейських країнах, особливо тих, які мають близьке географічне розташування до кордонів з РФ. Е. Jonsson зі співавторами також досліджують роль цифровізації в удосконаленні військових систем.

Мета статті – аналіз впливу цифрових технологій на військовий облік в Україні та надання рекомендацій для вдосконалення державної політики в цій сфері.

Організація та ведення військового обліку регламентуються низкою нормативно-правових актів, серед яких ключовими є Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» та Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів» [6]. Їх дотримання є головним пріоритетом державної політики у сфері військового обліку. У практиці діяльності підприємств найбільш поширеними є випадки порушення законодавства про військовий облік, зокрема:

- ✦ ухилення від подання до Територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі – ТЦК) списків громадян, які

Європейські країни з обов'язковою військовою службою

Країна	Обов'язкова військова служба	Тривалість базового навчання	Рік відновлення обов'язкової служби
Естонія	Так	8 або 11 місяців	1991
Фінляндія	Так	5.5, 8.5 або 11.5 місяців	Ніколи не скасовувалась
Литва	Так	9 місяців	2015
Норвегія	Так (гендерно нейтральна)	6–18 місяців	Ніколи не скасовувалась
Швеція	Так (гендерно нейтральна)	6–15 місяців	2017
Швейцарія	Так	5 місяців	Ніколи не скасовувалась

Джерело: систематизовано за даними [1].

підлягають приписці до призовних дільниць;

- ✦ ігнорування або ведення з порушеннями спеціальних облікових документів (списків персонального військового обліку/відомостей оперативного обліку);
- ✦ працевлаштування осіб, які не мають відмітки про взяття на військовий облік;
- ✦ ігнорування вимог ТЦК щодо оповіщення працівників про виклик/невручення повістки за розпорядженням ТЦК;
- ✦ несвоєчасне або неповне подання звітності до ТЦК;
- ✦ приховування інформації про порушення правил військового обліку працівниками.

З метою забезпечення дотримання всіх вимог військового обліку на підприємстві необхідно впровадити ефективну систему контролю. Це може включати в себе проведення регулярних внутрішніх перевірок, моніторинг виконання наказу про призначення відповідальної особи та аналіз звітів про виконання робіт з військового обліку.

Постанова Кабінету Міністрів України від 16 травня 2024 р. № 563 внесла значні зміни до порядку організації та ведення військового обліку. Одним із ключових нововведень є впровадження електронного Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних і резервістів («Оберіг»). Це цифрова платформа, створена для автоматизації та оптимізації процесу військового обліку в Україні. У зв'язку з цим підприємства отримали нові обов'язки, пов'язані з веденням військового обліку. Крім того, підприємства повинні своєчасно оповіщати військовозобов'язаних про виклик до Територіального центру комплектування та соціальної підтримки, особливо якщо працівник перебуває у відпустці, відраджено або працює дистанційно. Підприємства зобов'язані інформувати військкомати про працівників, які ухиляються від

виконання військового обов'язку. У період дії воєнного стану керівники підприємств зобов'язані видавати накази про оповіщення призовників, військовозобов'язаних і резервістів щодо їх прибуття до ТЦК і повідомляти ТЦК про виконання таких наказів.

Одним із найбільш гострих питань у сфері бронювання військовозобов'язаних є збереження обов'язку підприємств вести власний військовий облік. Зважаючи на те, що інформація про всіх військовозобов'язаних збирається та оновлюється в реєстрі «Оберіг», вимога до підприємств вести паралельний облік є надмірною та створює значне бюрократичне навантаження. Тобто наслідками дублювання є:

- ✦ витрати ресурсів підприємств на збір, обробку та зберігання інформації про військовозобов'язаних;
- ✦ збільшення ризиків виникнення розбіжностей у даних, що може призвести до помилкових рішень щодо бронювання.

Варто відмітити й те, що наявна система бронювання через портал «Дія» має ряд недоліків, які ускладнюють процес бронювання військовозобов'язаних і створюють додаткові труднощі для бізнесу. Зокрема, основними питаннями при бронюванні працівників підприємств, що є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період (надалі – критично важливі підприємства) відповідно до постанови КМУ «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» від 22.11.2024 р. № 1332 (далі – Постанова № 1332) [8], є такі:

1. Виконання положень про мінімальний розмір заробітної плати заброньованого працівника критично важливого підприємства у випадках, коли невідповідність параметрів заробітної плати вимогам По-

станови № 1332 обумовлена лікарняним або відпусткою за власний рахунок. При цьому підприємство, не порушуючи норм чинного законодавства, позбавляється статусу критично важливого на термін 6 місяців. Так, відповідно до абз. 3 п. 8 Порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 р. № 76 (надалі – Постанова № 76): «...військовозобов'язаним працівникам критично важливих підприємств, критично важливих установ, які включаються до списків, повинна бути нарахована щомісячна заробітна плата протягом строку, на який надано відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації та на воєнний час, не нижче за розмір мінімальної заробітної плати по країні, помноженої на коефіцієнт 2,5...».

Відповідно до абз. 6 п. 6¹ Постанови № 76: «Підприємства, установи, організації, яким скасовано статус критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період у зв'язку з невиконанням вимог, визначених в абзаці третьому пункту 8 Порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 р. № 76, не можуть бути визначені критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період раніше ніж через шість місяців після скасування зазначеного статусу» [7].

2. Невідповідність рівня захисту державних реєстрів, що використовуються для організації обліку військовозобов'язаних, сучасним вимогам безпеки, наслідком чого є неодноразове втручання в їх діяльність з боку країни-агресора та, як наслідок, тривалі перебої в роботі зазначених реєстрів.
3. Тривала процедура бронювання працівників (до 72 годин), внаслідок чого можлива мобілізація працівників критично важливого підприємства в період з моменту закінчення дії бронювання до завершення процедури нового бронювання.

Наразі порядок бронювання встановлює максимальний термін бронювання у 12 місяців, що передбачає повторне підтвердження підприємством статусу критично важливого по закінченні зазначеного терміну.

Важливо відмітити й те, що чинне законодавство не передбачає можливості бронювання для фізичних осіб – підприємців. Це створює значні

труднощі для підприємців, незважаючи на їх корисність для ЗСУ та економіки України.

Проведений аналіз процедури організації та ведення військового обліку дозволив нам узагальнити отримані результати за допомогою матриці SWOT-аналізу. У контексті військового обліку на українських підприємствах такий аналіз допоможе виявити ключові аспекти, які впливають на ефективність цієї системи (табл. 2).

Як зазначено в табл. 2, поліпшити ведення військового обліку в Україні можна завдяки імплементації закордонних практик. Наприклад, у таких країнах, як Швейцарія, Фінляндія чи Ізраїль, навіть за наявності обов'язкової військової служби, підприємства не займаються військовим обліком. У цих країнах підприємства можуть збирати дані про військовий статус працівників (чи є вони військовозобов'язаними, дату останніх зборів тощо) разом з іншими анкетними даними. Однак обов'язок оновлення цих даних у державних органах покладається безпосередньо на працівника.

В Україні військовий облік на підприємствах створює додаткове навантаження, фактично дублюючи функції ТЦК, що свідчить про необхідність трансформації системи.

Проведений аналіз проблем у сфері військового обліку, що найчастіше зустрічаються на підприємствах України, виявив, що одним із найбільш гострих питань для підприємств є збереження обов'язку вести власний військовий облік, що свідчить про потребу вдосконалення військового обліку на державному рівні.

Пропозиціями щодо вирішення проблеми є скасування обов'язку підприємств вести власний військовий облік: вся інформація про військовозобов'язаних повинна концентруватися в єдиному державному реєстрі «Оберіг». Скасування цієї вимоги дозволить зменшити бюрократичне навантаження на бізнес і сприятиме підвищенню ефективності системи мобілізації.

Як було зазначено, чинна система бронювання має ряд недоліків, які ускладнюють процес бронювання військовозобов'язаних, створюють додаткові труднощі для бізнесу, ставлять під загрозу визнання підприємства критичним, створюють загрозу доступу країни-агресора до персональних даних військовозобов'язаних або взагалі загрожують функціонуванню відповідних державних реєстрів. Пропозиціями щодо вдосконалення цього процесу є:

- ✦ автоматичне продовження бронювання працівників за умови отримання підприємством підтвердження статусу критично важливого;

SWOT-аналіз військового обліку на українських підприємствах

Сильні сторони	Слабкі сторони
Існує чітка законодавча база, що регулює питання військового обліку. Багато підприємств мають значний досвід у веденні військового обліку, особливо в період воєнного стану. Активне впровадження електронних систем для ведення військового обліку	Чинна система не містить захисту від помилок, помилки в реєстрах військовозобов'язаних дуже проблематично виправити. Дефіцит фахівців, які мають достатню кваліфікацію для ведення військового обліку. Законодавство в цій сфері є досить складним і часто зазнає змін. Наявність надмірних бюрократичних процедур, що ускладнюють процес ведення військового обліку. Не всі працівники повністю розуміють свої обов'язки щодо військового обліку. Система захисту державних реєстрів не відповідає вимогам сучасності
Можливості	Загрози
Удосконалення законодавчої бази для спрощення процедур. Організація тренінгів та семінарів для фахівців з військового обліку. Зниження бюрократичного навантаження на працівників підприємства. Запозичення кращих міжнародних практик	Збільшення порушень законодавства у сфері військового обліку. Ризик тривалого виходу з ладу державних реєстрів, що становить загрозу процесу бронювання та мобілізації. Доступ країни-агресора до персональних даних військовозобов'язаних. Додаткове навантаження на системи військового обліку. Скорочення штату менеджерів з персоналу ускладнюватиме ведення військового обліку

- ✦ врегулювання питання невідповідності параметрів заробітної плати вимогам Постанови № 1332 внаслідок лікарняного працівника або його відпустки за власний рахунок;
- ✦ забезпечення необхідного рівня захисту державних реєстрів;
- ✦ можливість бронювання фізичних осіб – підприємців, що відповідають встановленим критеріям.

Проаналізувавши проблеми у сфері військового обліку, можна зробити висновок про необхідність комплексного підходу до їх вирішення. Впровадження запропонованих заходів дозволить оптимізувати процеси бронювання, зменшити бюрократичний тягар на бізнес і підвищити ефективність системи військового обліку.

Скасування обов'язку підприємств вести військовий облік зменшить навантаження на бізнес і сприятиме зміцненню взаємодії та довіри між громадянами та державою без посередництва суб'єктів господарювання. Підприємства повинні зосереджуватися на своїй основній діяльності – забезпеченні економічної стабільності, створенні робочих місць, сплаті податків та розвитку бізнесу. Натомість питання військового обліку, яке є частиною обороноздатності держави, має залишатися

в компетенції відповідних державних органів. Держава, зі свого боку, повинна зосередитися на спрощенні процедур, упровадженні сучасних цифрових рішень для обліку військовозобов'язаних та резервістів, а також на забезпеченні чітких і зрозумілих нормативно-правових механізмів.

ВИСНОВКИ

Упровадження запропонованих заходів сприятиме створенню сучасної системи військового обліку, яка відповідатиме вимогам безпеки й ефективності. Зменшення бюрократичного навантаження на підприємства дозволить зосередити ресурси на їх основній діяльності. Така трансформація стане важливим кроком у зміцненні обороноздатності України та її економічної стабільності.

Подальші дослідження будуть спрямовані на оцінювання результатів апробації інноваційних підходів до ведення військового обліку в Україні. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Jonsson E., Salo M., Lillemäe E. et al. Multifaceted Conscriptio: A Comparative Study of Six European Countries. *Scandinavian Journal of Military Studies*. 2024. Vol. 7. Iss. 1. P. 19–33. DOI: 10.31374/sjms.166

2. Перчук О. В., Артюх О. О. Організація військового обліку в системі управління персоналом підприємства. *Економічний вісник університету*. 2023. Вип. 57. С. 69–77.
DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-57-69-77>
3. Копчикова І. В., Кудирко О. М., Коцеруба Н. В. Військовий облік на підприємстві : теорія та практика. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 65.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-36>
4. Тищенко О. В., Черноус С. М., Дунаєвська Л. Г. До питання про проблеми правового регулювання військового обліку працівників. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 9. С. 258–262.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/61>
5. Панова І. В. Сучасні проблеми цифровізації військового обліку в Україні. *Проблеми сучасної поліцейстики* : тези доповідей III науково-практичної конференції (м. Вінниця, 11 травня 2023 р.). Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 52–56.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів» від 30.12.2022 р. № 1487. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-p#Text>
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації положень Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» від 27.01.2023 р. № 76. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2023-p#Text>
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час» від 22.11.2024 р. № 1332. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1332-2024-p#Text>

REFERENCES

- Jonsson, E. et al. "Multifaceted Conscription: A Comparative Study of Six European Countries". *Scandinavian Journal of Military Studies*, vol. 7, no. 1 (2024): 19-33.
DOI: 10.31374/sjms.166
- Kopchikova, I. V., Kudyrko, O. M., and Kotseruba, N. V. "Viiskovy oblik na pidpriemstvi : teoriia ta praktyka" [Military Accounting at the Enterprise: Theory and Practice]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 65 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-36> [Legal Act of Ukraine] (2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-p#Text> [Legal Act of Ukraine] (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2023-p#Text> [Legal Act of Ukraine] (2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1332-2024-p#Text>
- Panova, I. V. "Suchasni problemy tsyfrovizatsii viiskovoho obliku v Ukraini" [Current Problems of Digitalization of the Military Sector in Ukraine]. *Problemy suchasnoi politseistyky*. Vinnytsia: KhNUVS, 2023. 52-56.
- Perchuk, O. V., and Artiukh, O. O. "Orhanizatsiia viiskovoho obliku v systemi upravlinnia personalom pidpriemstva" [Organization of Military Personnel in the Enterprise Personnel Management System]. *Ekonomichniy visnyk universytetu*, no. 57 (2023): 69-77.
DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-57-69-77>
- Tyshchenko, O. V., Chernous, S. M., and Dunaievskaya, L. H. "Do pyannia pro problemy pravovoho rehuliuvania viiskovoho obliku pratsivnykiv" [On the Question of the Problems of Legal Regulation of the Military Accounting of Employees]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 9 (2022): 258-262.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/61>